

Sygn. Akt XVII AmC 1644/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2011 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: (del.) SSR Dariusz Dąbrowski

Protokolant: Piotr Grzywacz

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2011 roku, w W. na rozprawie sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) z siedzibą w P.

przeciwko Bankowi (...) w W.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I uznaje za niedozwolone i zakazuje Bankowi (...) w W. wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy „Regulamin otwierania i prowadzenia rachunku oszczędnościowego (...) w złotych dla osób fizycznych” o treści: „Bank zobowiązany jest do pokrycia rzeczywistej szkody udokumentowanej przez Posiadacza rachunku.” (§15 ust. 2 regulaminu).

II zasądza od Banku (...) w W. na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w P. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III nakazuje pobranie od Banku (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Warszawie kwoty 600 (sześćset) złotych tytułem nie uiszczonych kosztów sądowych,

IV zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego.

XVII AmC 1644/10

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie (...) z siedzibą w P. wniosło w dniu 28.05.2011 roku pozew o uznanie za niedozwolone i zakazanie wykorzystania w obrocie z konsumentami §15 ust. 2 wzorca umowy o nazwie „Regulamin otwierania i prowadzenia rachunku oszczędnościowego (...) w złotych dla osób fizycznych” wykorzystywanego przez Bank (...) w W. o treści: „Bank zobowiązany jest do pokrycia rzeczywistej szkody udokumentowanej przez Posiadacza rachunku.”. W ocenie powoda wskazane postanowienie stanowi niedozwoloną klauzulę abuzywną, gdyż jest rażąco sprzeczna z dobrymi obyczajami i narusza uzasadniony interes konsumentów. W sposób sprzeczny z prawem cywilnym przewiduje ograniczenie odpowiedzialności banku, mimo, że ten nie może wyłączyć swojej odpowiedzialności za utracone korzyści, a podobny zapis został wpisany do rejestru pod numerem wpisu 1867 i 1591.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, gdyż zakwestionowana przez pozwanego klauzula ma zasadniczo inne brzmienie niż wpisana do rejestru, a Bank nie ogranicza swojej odpowiedzialności odszkodowawczej, które można dochodzić na zasadach ogólnych w myśl zasady „co nie jest zabronione jest dozwolone”.

Obie strony wносиły o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, iż Bank (...) w W. jest osobą prawną wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, działającą na podstawie przepisów prawa bankowego i prawa spółdzielczego. (k. 15-18)

W ramach prowadzonej działalności pozwany posługuje się wzorcem umowy o nazwie „Regulamin otwierania i prowadzenia rachunku oszczędnościowego (...) w złotych dla osób fizycznych” (k.4 – 5). We wzorcu tym w §15 ust. 2 zawarte jest postanowienie o treści: „Bank zobowiązany jest do pokrycia rzeczywistej szkody udokumentowanej przez Posiadacza rachunku.”

Stosowany przez pozwanego wzorec umowny był w formie wydruku, podzielony na mniejsze kolejno ponumerowane jednostki redakcyjne, nie zostały w nim pozostawione żadne wolne miejsca na dokonanie dodatkowych postanowień, nie ma również możliwości zmiany istniejących. Pozwany nie negocjował faktu wykorzystywania wzorca.

Zgodnie z art. 385¹§ 1 KC postanowienie umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jednak postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Uznanie postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z obrotu wymaga zatem łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- postanowienie umowy zawieranej z konsumentem nie zostało uzgodnione indywidualnie – tj. konsument nie miał rzeczywistego wpływu czyli nie podlegało negocjacom, lecz zostało narzucone konsumentowi;
- prawa i obowiązki konsumenta ukształtowane zostały w sposób w sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumenta;
- postanowienia umowne nie dotyczą sformułowanych jednoznacznie głównych świadczeń stron.

Zakwestionowane w pozwie postanowienie „Regulaminu”, dotyczy sytuacji, w której Bank określa wysokość odszkodowania wobec konsumenta, a zatem nie dotyczy głównego świadczeniem stron w umowie rachunku bankowego.

Zdaniem sądu zapis ten jest sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumentów.

Przyjmuje się, że istotą dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka (tak np. wyrok SN z 8 czerwca 2004r., I Ck-635/03). Z dobrymi obyczajami kłóci się zatem takie postępowanie, którego celem jest zdezorientowanie, wykorzystanie niewiedzy konsumenta przy kształtowaniu stosunku prawnego, nierzetelne i nierównorzędne traktowanie konsumenta. Rażąco naruszenie interesów konsumentekich przejawia się zaś przede wszystkim w rażąco niekorzystnym ukształtowaniu sytuacji ekonomicznej konsumenta. Z taką sytuacją mamy, w ocenie Sądu, do czynienia w niniejszej sprawie.

Z kwestionowanego zapisu wynika, że Bank, ogranicza swoją odpowiedzialność odszkodowawczą jedynie do rzeczywistej szkody, ograniczając możliwość dochodzenia odszkodowania za utracone korzyści. Zapis ten jest sprzeczny z przepisami kodeksu cywilnego, który przewiduje także możliwość dochodzenia odszkodowania za utracone korzyści. Konsument może zostać wprowadzony w błąd przez zapis wzorca umowy. Konsument posiadając błędną wiedzę o swoich uprawnieniach wynikającą z treści tego postanowienia mogliby nie dochodzić od pozwanej odszkodowań także za utracone korzyści i ten fakt jest podstawą do stwierdzenia, że wskazany zapis stanowi klauzulę abuzywną. Pozwany przywołuje w odpowiedzi na pozew zasadę „co nie jest zabronione jest dozwolone”, jednakże od profesjonalisty, oczekuje się stosowania takich zapisów, aby dla zwykłego konsumenta były one jasne, czytelne i proste, albowiem nie musi on znać zasad stanowienia i stosowania prawa.

W tym kontekście należy wskazać, iż przez pojęcie „dobre obyczaje” rozumie się również „obowiązek uwzględnienia przez podmiot profesjonalnie zajmujący się świadczeniem określonych usług w ramach zawieranych umów, przepisów prawa dotyczących tego rodzaju umów w tym znaczeniu, że proponowane warunki realizacji świadczenia nie są mniej korzystne niż rozwiązania wynikające z tych przepisów, nawet jeśli nie są to przepisy bezwzględnie obowiązujące (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 listopada 2005 r. sygn. akt VI ACa 177/2005).

Zdaniem sądu zakwestionowane postanowienie umowne wypełnia ponadto znamiona postanowienia, o którym mowa w art. 385³ pkt 2 kc. Tym samym uznać należy, że wskazana klauzula jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 385¹ kc uwzględniono żądanie pozwu i na podstawie art. 479⁴² § 1 kpc orzeczono jak w sentencji wyroku.

Na podstawie art. 479⁴⁴ kpc zarządzono publikację prawomocnego wyroku

Na podstawie art. 98 kpc orzeczono o kosztach postępowania.